

Åpen utlysning i regi av FHF - «Kartlegging av matsvinn i norsk sjømatindustri 2020»

FHF lyser ut inntil 2,0 millioner NOK for å få utført forskning for å kartlegge og gi en oversikt over reelle tall for matsvinn i norsk sjømatindustri for året 2020.

Vi ber om at FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelse følges ved utarbeidelse av søknaden (se vedlegg 2).

Søknader sendes til: post@fhf.no og merkes med saksnummer «20/00144».

Tidsplan

Prosjektinitiering:

26.08.2020: Åpen utlysning bekjentgjøres

15.09.2020: Frist for innlevering av søknad (innen kl. 10:00)

30.09.2020: Tilbakemelding til søkere om resultat av evaluering

Oppstart av prosjekt etter nærmere avtale med FHF

Utlysningen er en invitasjon til FoU-miljøer til å komme med søknad for løsning av angitt problemstilling. Behov for ytterligere presiseringer i fasen med utarbeidelse av søknad tas opp med FHF. Hvis det blir behov for endringer i utlysningsteksten vil dette bli gjort kjent på www.fhf.no (samme som denne utlysningen), men ingen endringer vil bli gjort etter 04.09.2020 kl. 12:00. Søkere er selv ansvarlige for å følge med om det legges ut slike endringer.

Problemstilling

I 2015 undertegnet myndighetene og matbransjen en intensjonsavtale om å bidra til å redusere matsvinnet i Norge. I 2017 ble derfor prosjektet «Kartlegging av mengder og årsaker til matsvinn i sjømatindustrien» etablert. Prosjektet har kartlagt følgende:

- Hvilke deler av fisken som er nyttbar
- Mengde matsvinn i sjømatindustrien i 2018 og 2019
- Årsaker til matsvinn
- I tillegg har prosjektet utviklet et rapporteringsverktøy som industrien kan bruke til rapportering av matsvinn.

Resultatene er oppsummert i en rapport til FHF, som har finansiert prosjektet ([Prosjekt nr. 901375](#), avsluttet våren 2020).

Sjømatnæringen har forpliktet seg til å bidra til å halvere matsvinnet i Norge innen 2030. I den anledning ligger det et krav om å rapportere matsvinntall også for året 2020 til myndighetene ved Klima- og miljødepartementet (KMD). Så langt har vi tall for 2018 og 2019, men 2020-tallene må også fremskaffes før hovedrapporteringen i 2021. Det er også behov for å inkludere flere bedrifter i rapporteringen for 2020.

FHF ønsker å bidra til å fremskaffe denne dokumentasjonen ved å finansiere et oppfølgingsprosjekt som dokumenterer forholdene nevnt over. Dette vil gi et godt grunnlag for å dokumentere om sjømatindustrien (-bransjen) når målet om å bidra til å halvere matsvinnet, slik de har forpliktet seg til i bransjeavtalen. Problemstillingen lyses derfor ut nå for å få inn data for 2020. Det vil være behov for at FoU-miljø bidrar i arbeidet for å sikre at tallene som presenteres for sjømatindustrien er sammenlignbare med andre sektorer i matindustrien. Intensjonsavtalen forplikter sjømatindustrien

til årlig sektorvis rapportering av matsvinn samt å bidra til hovedrapportering for hele bransjen i 2020, 2025 og 2030.

I tillegg til bransjevis rapportering på mengde matsvinn skal også tiltak som er iverksatt av sjømatindustrien rapporteres inn. Årsaker til matsvinn samt besparelser ved å redusere matsvinn skal synliggjøres på et overordnet bransjenivå (hele sjømatindustrien).

Målsetting

Hovedmål

Hovedmålet med arbeidet er å registrere sektorvis matsvinn i sjømatindustrien samt rapportere matsvinntall for hele sjømatindustrien (bransjevis) for året 2020 til myndighetene.

Delmål

- Å synliggjøre årsaker til matsvinn på sektor- og bransjenivå.
- Å rapportere tiltak som er iverksatt av bedrifter og sjømatindustrien (verdikjeden) for å redusere matsvinn.
- Å synliggjøre besparelser ved å redusere matsvinn på bransjenivå (hele sjømatindustrien).
- Å synliggjøre hvordan matsvinn håndteres: går det til forproduksjon eller håndteres det som avfall?

Konvensjonell sektor (primært klippfisk/saltfisk) samt skaldyrsektoren inkluderes i rapporteringen for 2020 i den grad det lar seg gjøre. I tillegg skal flere bedrifter i allerede inkluderte sektorer tas med, hhv. fra pelagisk industri, torskefisk (landbasert filetindustri, fersk/fryst), fiskematproduksjon samt lakseslakterier. Detaljert plan for datainnsamling bør fremgå tydelig i søknaden. Det viktigste er å få mer robuste data fra de 4 sektorene som allerede er med (lakseslakteri, hvitfiskmottak, pelagisk mottak, fiskematprodusenter). Dette kan gjøres ved i) å få med flere anlegg i hver sektor, og ii) bidra til enda bedre kvalitet på data.

Forutsetninger i prosjektet

- Det forutsettes for alle søknader at det gis en grundig beskrivelse av bakgrunn for prosjektet, inkludert eksisterende kunnskapsgrunnlag og hvordan prosjektet samspiller med eller er koordinert opp mot tilgrensende prosjekter der en eller flere av prosjektpartnerne deltar. Så langt som mulig skal også avgrensning og koordinering opp mot andre prosjekter beskrives. Gjennomføring av prosjektarbeid samt sluttrapportering skal være sluttført innen utgangen av år 2021. Det skal beregnes tall for matsvinn for hver enkel sektor samt ett samlet tall for matsvinn i sjømatindustrien i Norge – det skal angis både som prosent og mengde i tonn. Mengde i tonn er viktig - det er mengden i tonn Norge måles på.
- Sluttrapporten bør fokusere på at dette skal gjøres tilgjengelig for og leses av folk som ikke har kunnskap om sjømatnæringen. Rapporten «*Matsvinn i Norge - rapportering av nøkkeltall 2015-2018*» (Østfoldforskning/NORSUS) kan være en rettesnor. Tallene og resultatene en kommer frem til bør presenteres på en enkel måte, og det bør være enkelt å kunne forstå hvordan en har kommet frem til mengde matsvinn, både for enkeltsektorene og for sjømatindustrien samlet.
- Det bør fastsettes/anslås en verdi på både økonomisk tap og klimagassutslipp knyttet til matsvinn i sjømatnæringen. Dette kan gjøres ved å bruke standardtall fra tilgjengelige generiske data.
- Nytteverdi for næringen tillegges vesentlig vekt, og må være realistisk beskrevet i søknaden. Prosjektbeskrivelsen skal være detaljert, tydelig inndelt i fornuftige arbeidspakker, og med angivelse av antall timer og timepriser eller for universitetssektoren stillingsprosent som legges til grunn. Se ellers FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelser (vedlegg 2). Det skal ikke

leveres inn Prosjektskjema for FHF som det henvises til i Retningslinjene for prosjektbeskrivelser, det utarbeides i ettetid for prosjekt som eventuelt blir innvilget.

Organisering

Oppdragsgiver er FHF som vil følge opp de enkelte prosjektene med en prosjektansvarlig fagsjef (FHF-ansvarlig).

Utførende prosjektgruppe: Den som tildeles prosjektet/oppdraget organiserer team for gjennomføring av arbeidet. Arbeidet i prosjektgruppen ledes av prosjektleder (CV for prosjektleder legges ved søknaden). Prosjektleder og planlagt team opplyses om i prosjektbeskrivelsen. Eventuelt innleide ressurser og annet formalisert samarbeid skal beskrives detaljert og dokumenteres med avtaler.

Referansegruppe: FHF definerer sammensetningen av en referansegruppe bestående av personer som representerer næringen og har relevant kompetanse i forhold til prosjektets målsettinger. Mandat for referansegrupper i prosjekter finansiert av FHF finnes som vedlegg 3. FHF-ansvarlig er ikke medlem, men skal delta i referansegruppens møter. Husk å budsjettere med kostnader til referansegruppemøter i prosjektbeskrivelsen.

Leveranser

Mulige leveranser fra prosjektet er listet opp i pkt 6 i Retningslinjer for prosjektbeskrivelser til FHF (vedlegg 2). Artikler, fagrapporter, presentasjoner, populærformidling osv. skal være åpne leveranser som skal legges ut på FHF's nettside om prosjektet, i tillegg til åpen publisering i regi av tilsagnsmottager/FoU-institusjon. Faglig sluttrapport til FHF skal innholdsmessig være i henhold til FHF's Retningslinjer for sluttrapportering. Det er ellers stor frihet til å velge leveranseformer som vil bidra til at kunnskap fra prosjektet så raskt som mulig kan tas aktivt i bruk i næringen.

Kvalitetssikring

FoU-institusjonen må sikre at arbeidet er gjenstand for tilfredsstillende kvalitetssikring, hvordan dette utføres skal beskrives i prosjektbeskrivelsen.

Kriterier for vurdering av søknader:

Prosjektsøknader gis en vurdering etter følgende kriterier (i prioritert rekkefølge):

- Prosjektbeskrivelsens relevans til utlysningen, næringsnytte og målet med arbeidet
- Forskningskvalitet, inkludert metodevalg og statistikk
- Tilknnytning til relevante aktiviteter/prosjekter
- Beskrevet prosjektkvalitet inkludert gjennomføringsevne og faglige forutsetninger
- Formidlingsplan for å sikre størst mulig næringsnytte
- Økonomisk ramme for arbeidet/prosjektet
- Prosjektforlaget vurderbarhet og dokumentkvalitet.

Søknaden må være så komplett at det kan foretas en evaluering basert på kriteriene ovenfor. Prosjektbeskrivelsen skal ikke overskride 10 sider ekskl. vedlegg.

FHF forbeholder seg retten til å:

- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke er i tråd med målsettingen for utlysningen
- Avvise innkomne prosjektbeskrivelser som ikke oppfyller formelle krav i utlysningen og FHF's retningslinjer for prosjektbeskrivelser
- Be om avklaringer før og under evalueringen

- Avlyse konkurransen eller endre de(n) økonomiske rammen(e) for tilskudd dersom det foreligger saklig grunn, for eksempel ved bortfall av forventet/budsjettet inntekt eller andre forhold som ikke gjør det mulig å yte det planlagte tilskudd innenfor vedtatte investeringsrammer.
- Foreta ny utlysning
- Forespørre søkere om å samarbeide om prosjektgjennomføringen hvis det er viktig for den totale prosjektkvaliteten
- Bruke ekstern kompetanse ved evaluering av prosjektbeskrivelser.

Behandling av søknader

- Søknaden gjennomgås av FHF for å avklare om de er i tråd med målsettingen for utlysningen og oppfyller de formelle krav som er satt
- Prosjektbeskrivelsene rangeres av FHF basert på score på evalueringskriteriene.
- En innstilling lages og besluttes av FHF ut fra en totalvurdering av kriteriene.
- Søkere som besluttes tildelt støtte, kontaktes. Forutsetninger for tilsagn presenteres og valgt miljø får en frist til å akseptere/avslå å delta i videre løp. NB! Tilsagn gis ikke på dette stadiet.
- FHF gir tilsagn til valgt(e) søker(e).
FHF's gjeldende Standardvilkår på tilsagnstidspunktet vil legges til grunn (Vedlegg 1)
- Etter at endelig beslutning om tildeling av prosjekt er tatt, vil alle søkere bli varslet om utfall.

Vedlegg til forespørselen fra FHF:

1. FHF's standardvilkår
2. Retningslinjer for prosjektbeskrivelser til FHF
3. Mandat for referansegrupper i FHF

Dokumentene finner dere her: [prosjektdokumenter](#)